

А. С. Мадей

кандидат наук із соціальних комунікацій
асистент кафедри онлайн-медіа
e-mail: anna_madei@knu.ua, ORCID: 0000-0002-5012-6627
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
вул. Володимирська, 64/13, м. Київ, Україна, 01601

ДРОН-ЖУРНАЛІСТИКА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ СУЧАСНОЇ МЕДІАОСВІТИ В УКРАЇНІ

Мета дослідження полягає в розробці алгоритму інтеграції дрон-журналістики в навчальні програми закладів вищої освіти.

Методологія дослідження. Застосовано аналіз документів, системно-структурний аналіз чинних освітньо-професійних програм та навчальних планів підготовки фахівців за спеціальністю «Журналістика» в українських і закордонних університетах. Використано евристичний метод на основі аналізу власного педагогічного досвіду викладання дрон-журналістики та роботи зі школами пілотування дронів.

Результати дослідження. На основі розробленої моделі впровадження дисципліни в медіаосвіту (на базі технічно-операційного, безпеково-правового та етико-комунікаційного фундаментальних блоків) напрацьовано алгоритм системної інтеграції дрон-журналістики в навчальний процес закладів вищої освіти. Алгоритм включає шість послідовних етапів: нормативно-правовий аудит та концептуалізацію; розбудову інфраструктури та ресурсне забезпечення; проектування навчальної програми; регламентацію безпекових протоколів; пілотну імплементацію та апробацію методик навчання; оцінювання та моніторинг якості.

Новизна. Запропоновано алгоритм упровадження дрон-журналістики в навчальний процес закладів вищої освіти. Доведено критичну важливість дотримання архітектонічного балансу при імплементації алгоритму інтеграції дрон-журналістики в медіаосвіту, щоб запобігти деформації професійної компетенції та перетворенню журналіста на вузькопрофільного оператора БпЛА.

Практичне значення дослідження полягає в можливості використання отриманих результатів при розробці інноваційних курсів з дрон-журналістики в закладах вищої освіти, протоколів психологічної резильєнтності студентів під час роботи з травматичним візуальним матеріалом.

Ключові слова: дрон-журналістика, медіаосвіта, безпілотні літальні апарати, освітні інновації, підготовка медіафахівців.

I. Вступ

Стрімкий розвиток цифрових технологій та їх проникнення в усі сфери суспільного життя кардинально змінюють ландшафт сучасних медіа. Використання безпілотних літальних апаратів (БпЛА) для збору, обробки та поширення інформації перетворилося з експериментального формату на повноцінний інструмент створення контенту – дрон-журналістику. В умовах сучасних викликів, зокрема повномасштабної війни в Україні, дрон-журналістика стала невід'ємною частиною фіксації подій, оцінювання руйнувань та створення об'єктивної візуальної картини для світової спільноти. Ця тенденція вимагає негайного реагування з боку системи медіаосвіти. Традиційні підходи до підготовки журналістів уже не відповідають цілком запитам сучасного ринку праці, який потребує універсальних фахівців, здатних оперувати новітніми технічними засобами, розуміти правові обмеження та етичні норми аерозйомки. Відтак, інтеграція курсів з дрон-журналістики в заклади вищої освіти України постає як нагальна потреба та інноваційний крок у розвитку національної медіаосвіти.

Трансформацію журналістики під впливом новітніх цифрових технологій активно вивчали як закордонні, так і вітчизняні науковці, зокрема М. Дьюз [9], Н. Дрок [3], А. Гіннільд [10], Т. Ускалі [10], Д. Лі [11], М. Вейт [16], Л. Василик [1]. Особливу увагу приділено інтеграції безпілотних літальних апаратів у систему медіаосвіти, що розглядають як відповідь на виклики сучасного ринку праці.

У міжнародному науковому дискурсі розвиток журналістської освіти можна окреслити трьома провідними напрямками, які конкретизує Н. Дрок, професор медіа та громадянського

суспільства в Університеті прикладних наук Віндесхайма (Зволле, Нідерланди), називаючи основними трендами поточних навчальних програм технологію, спеціальність і повернення до основ. Дрон-журналістика, на думку дослідника, при цьому постає як один із пріоритетних напрямів спеціалізації, поруч із журналістикою даних, репортажами про кризи, цифровим оповіданням, міграційним звітом, журналістикою з ефектом занурення, журналістикою про клімат [3].

Поширення освітнього тренду спеціалізації зумовлене стрімким зростанням кількості нових професійних напрямів у журналістиці. В умовах обмежених часових і ресурсних можливостей університетів неможливо забезпечити всебічну підготовку з усіх напрямів, тому студентам дедалі частіше пропонується обирати вузькопрофільну спеціалізацію. «Швидко зростає кількість предметів, які потребують уваги, і навчити всіх і всьому просто неможливо. Найпоширеніший спосіб вирішити це – надати студентам вибір спеціалізуватися», – наголошує Н. Дрок [3].

Нідерландський дослідник М. Дьюз вважає, що журналістська освіта може обирати між двома основними позиціями в суспільстві: режимом «послідовника» або режимом «інноватора». «Режим послідовника» орієнтований на збереження традиційних навчальних модулів і базових навичок. «Режим інноватора» передбачає активне впровадження нових технологій і готовність до ризику [9]. Як акцентують норвезька дослідниця А. Гіннільд і фінський науковець Т. Ускалі, більшість шкіл журналістики дотепер дотримуються консервативного підходу «режиму послідовника», що зумовлює відставання навчальних програм від реальної практики [10], зокрема це стосується й використання дронів у медіа.

Провідний досвід інтеграції БпЛА у навчальні журналістські програми демонструють американські університети. Зокрема, в Університеті Небраски-Лінкольна [14] та Школі журналістики Міссурі [12] діють курси, де дрони використовують як повноцінні інструменти збору новин. Також курси з дрон-журналістики активно впроваджують в університетах Фінляндії, один з найвідоміших – навчальний курс Університету Ювяскюля [15]. В основі більшості курсів – не лише специфіка технічного використання БпЛА, а й етичні та правові наслідки підготовки фото- та відеоконтенту для журналістських матеріалів за допомогою дронів.

Особливу увагу в контексті теоретико-методологічного обґрунтування впровадження дрон-журналістики в медіаосвіту варто приділити поглядам М. Вейта, професора Університету Небраски-Лінкольна та засновника Лабораторії дрон-журналістики (Drone Journalism Lab). Дослідник послідовно акцентує увагу на тому, що стрімке впровадження безпілотних технологій у медійну практику не може бути суто технічною самоціллю, а має реалізовуватися виключно в межах чітко визначених ціннісних орієнтирів. На думку М. Вейта, акцент у підготовці майбутніх медіафахівців має зміщуватися з простого опанування навичок пілотування на глибоке усвідомлення професійної відповідальності, де етичний кодекс стає визначальним фільтром при створенні аероконтенту [16].

Професор Д. Лі (Університет Міссурі) наголошує на економічній доцільності навчання дрон-журналістики, зазначаючи, що галузь використання дронів лише у США протягом наступних п'яти років може сягнути 65 млрд дол. [11].

Водночас з активізацією впровадження дрон-журналістики в навчальних програмах університетів, за спостереженням А. Гіннільд і Т. Ускалі, зараз пропонується на диво мало курсів із навчання пілотування, хоча ринок цивільних дронів вибухово зріс останніми роками: «Попри те, що журналісти на всіх континентах зараз широко використовують дрони з камерами, навчальні програми з журналістики, схоже, відстають у питанні інтеграції цього проривного інструменту в процес навчання. Натомість окремі свідчення вказують на те, що в таких дисциплінах, як географія, архітектура, ландшафтний дизайн, сільське господарство та інженерія, все більше ресурсів інвестується в підготовку студентів до майбутнього, де пануватимуть дрони» [10].

Для України, яка станом на 2026 р. є одним із світових лідерів у сфері інновацій безпілотних систем, упровадження дрон-журналістики в освітні програми є не лише питанням технологічного прогресу, а й стратегічною необхідністю для підготовки медіафахівців, здатних працювати в умовах збройних конфліктів, воєн та післявоєнного відновлення.

Любов Василик, докторка наук із соціальних комунікацій, професорка Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, зауважує, що в умовах війни роль дрон-журналістики зросла, як і роль стрімінгової журналістики, мобільного репортажу, подкастів та документального аудіо, інтерактивних довгих форматів. І «це вимагає від випускових кафедр та факультетів розширювати спектр професійних компетентностей» [1].

Однак наразі питання дидактичної інтеграції дрон-журналістики саме в українській освітній контекст, з урахуванням сучасних безпекових реалій, залишається недостатньо вивченим і потребує ґрунтовного наукового осмислення.

Одним з перших упроваджувати дрон-журналістику в навчальні програми став Навчально-науковий інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Так, з 2025 р. основи дрон-журналістики викладають студентам бакалаврату в межах дисциплін «Основи медіавиробництва» та «Онлайн-журналістика» [6].

Сучасна медіаосвіта в Україні перебуває на етапі трансформації, зумовленої як глобальною диджиталізацією, так і специфічними викликами воєнного стану. Попри активне впровадження мультимедійних технологій, спостерігається певний консерватизм у підходах до підготовки майбутніх журналістів у сфері використання високотехнологічного інструментарію. Дрон-журналістику, яка в багатьох країнах, зокрема США та Фінляндії, уже пройшла шлях від експериментальної зйомки до стандартизованої професійної практики, в Україні тривалий час розглядали переважно крізь призму технічного супроводу, а не як окрему дисципліну чи значущий компонент медіаосвітнього процесу.

Упровадження дрон-журналістики в українську освіту сьогодні проходить шлях від факультативного ознайомлення до стратегічного компонента підготовки медіафахівців. Попри високий запит медіаринку на фахівців, здатних працювати з безпілотними літальними апаратами в умовах воєнного стану, заклади вищої освіти стикаються з відсутністю системних методичних рекомендацій щодо відповідної підготовки медіафахівців.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета статті полягає в розробці алгоритму інтеграції дрон-журналістики в навчальні програми закладів вищої освіти.

Методологічна основа розвідки – аналіз документів, системно-структурний аналіз чинних освітньо-професійних програм та навчальних планів підготовки фахівців за спеціальністю «Журналістика» в провідних українських і закордонних закладах вищої освіти. Застосування цього методу надало змогу виявити концептуальну лаку в системі медіаосвіти, а саме відсутність стандартизованих підходів до викладання дрон-журналістики, що стало підґрунтям для подальшого проектування інноваційного компонента. Для досягнення мети дослідження застосовано евристичний метод на основі аналізу власного педагогічного досвіду викладання дрон-журналістики в Навчально-науковому інституті журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка та роботи зі школами пілотування дронів – для адаптації складних технічних знань під гуманітарний профіль студентів.

III. Результати

Дрон-журналістика на сучасному етапі визначається як високоефективний, проте екстремальний формат медіадіяльності. З огляду на це, нами запропоновано модель упровадження цієї дисципліни в медіаосвіту, яка базується на трьох фундаментальних блоках, що релевантні вимогам підготовки журналістів в умовах воєнного стану: технічно-операційному, безпеково-правовому та етико-комунікаційному [4].

Технічно-операційний блок сфокусований на комплексному опануванні інструментарію безпілотних систем, що включає поетапне навчання пілотування на симуляторах і реальних дронах, вивчення основ інженерії та електроніки, а також застосування методик для аналізу й синтезу отриманих даних [4]. Екстраполюючи наукові розвідки нідерландського дослідника М. Дьюза [9] на український контекст, варто констатувати, що в медіаосвітньому просторі України дрон-журналістика інтегрована в навчальний процес переважно в «режимі послідовника», а не в «режимі інноватора». Це часто має не стільки світоглядний, скільки вимушений характер, зумовлений критичним дефіцитом матеріально-технічного забезпечення ЗВО. Упровадження дрон-журналістики як повноцінного практичного компонента гальмується через високу вартість сучасних безпілотних авіаційних систем, складність їх сервісного обслуговування та брак спеціалізованих лабораторій. Відтак за відсутності належної ресурсної бази вітчизняні школи журналістики зазвичай обмежуються теоретичним ознайомленням із технологією, що консервує застарілі освітні моделі та поглиблює розрив між академічною підготовкою й реальними запитами медіаіндустрії, яка вже сьогодні потребує від випускників навичок мультимедійного виробництва з використанням БПЛА.

Другий блок запропонованої моделі – безпеково-правовий, що охоплює вивчення міжнародних і національних правових норм експлуатації дронів, регламентів польотів на деокупованих територіях та відпрацювання протоколів безпеки в контексті взаємодії із силовими структурами [4].

Третій блок моделі впровадження цієї дисципліни в медіаосвіту – етико-комунікаційний. Він відповідає за формування аксіологічної бази медіафахівця через дотримання етичних принципів і професійних стандартів, зокрема при візуалізації наслідків війни та використання аерозйомки як інструменту OSINT-досліджень для верифікації й документування воєнних злочинів [4].

Інтеграція дисципліни «Дрон-журналістика» на засадах цієї трикомпонентної моделі надає змогу трансформувати освітній процес, готуючи фахівця, який володіє не лише технічною майстерністю, а й високим рівнем правової та етичної свідомості, що є критичним для медіасупроводу процесів відбудови й захисту національного інформаційного простору [4].

У контексті підготовки майбутніх медіафахівців критично важливим є дотримання архітектонічного балансу при імплементації запропонованої трикомпонентної моделі. Ефективність дрон-журналістики як інноваційної дисципліни детермінована саме синергією технічно-операційного, безпеково-правового та етико-комунікаційного складників, де жоден із блоків не може бути домінуючим або другорядним. Гіпертрофія одного компонента за рахунок нівелювання інших неминує призводити до деформації професійної компетенції та виникнення супутніх ризиків.

Так, заглиблення виключно в технічно-операційний аспект трансформує підготовку журналіста у вузькопрофільне навчання оператора БПЛА, що в умовах воєнного стану є критично небезпечним: відсутність фундаментальних знань із безпекових протоколів та правового регулювання може призвести до ненавмисної шкоди національній безпеці або загрози життю самого медіафахівця. Натомість надмірний акцент на теоретико-правових чи етичних засадах без належної інженерно-пілотажної практики створює феномен «абстрактної експертності», коли випускник володіє знаннями про норми, але не спроможний реалізувати їх у динамічних польових умовах через брак прикладних навичок.

Для сучасного журналіста такий баланс є запорукою професійної стійкості. Технічна майстерність забезпечує якість контенту, правова грамотність – легітимність дій та виживаність у зонах конфлікту, а етична складова – суспільну довіру та репутаційну чистоту.

На основі запропонованої трикомпонентної моделі нами розроблено алгоритм системної інтеграції дрон-журналістики в навчальний процес закладів вищої освіти, що надає змогу структурувати впровадження цієї інновації навіть в умовах обмеженого ресурсного забезпечення. Цей алгоритм включає шість послідовних етапів і враховує технічну складність інструментарію, динаміку правового регулювання в умовах воєнного стану та необхідність трансформації медіаосвіти з «режиму послідовника» в «режим інноватора»:

Етап 1. Нормативно-правовий аудит та концептуалізація

Початкова стадія передбачає верифікацію відповідності нових освітніх компонентів чинним стандартам вищої освіти зі спеціальності «Журналістика». Концептуалізація включає вибір оптимальної моделі впровадження: створення окремої вибіркової дисципліни (наприклад, «Аерожурналістика») або інтеграцію тематичних модулів у наявні курси, такі як «Мультимедійний сторителінг» чи «Розслідувальна журналістика». Ключовим аспектом є юридичне погодження: розробка внутрішніх положень ЗВО про порядок експлуатації БПЛА та координація навчальних польотів із профільними службами (ЗСУ, СБУ) для забезпечення легітимності освітнього процесу в умовах особливого правового режиму.

Етап 2. Розбудова інфраструктури та ресурсне забезпечення

Подолання матеріально-технічного дефіциту вимагає формування диференційованого парку БПЛА – від легких споживчих моделей для початкового навчання до професійних систем із розширеними оптичними можливостями. Важливим кроком є створення спеціалізованого науково-навчального простору для симуляційного навчання на FPV-тренажерах та постпродакшну аеровізуального контенту. Паралельно здійснюється сертифікація викладацького складу, що передбачає проходження курсів операторів БПЛА для отримання права на викладання практичних навичок.

Етап 3. Проектування навчальної програми

Для розробки змістовного наповнення програми доцільно використовувати адаптовану модель ADDIE (Analysis, Design, Development, Implementation, Evaluation), що забезпечує логічну послідовність навчання:

- теоретичний сегмент: аеродинаміка, метеорологія, радіозв'язок та правове регулювання повітряного простору;
- етико-аксіологічний сегмент: опрацювання дилем приватності, правил зйомки в зонах конфлікту та принципів «невидимості» журналіста;
- практичний сегмент: послідовний перехід від імерсивних симуляторів до польотів у закритих приміщеннях, а згодом – на відкритих полігонах із виконанням творчих редакційних завдань.

Етап 4. Регламентація безпекових протоколів

Цей етап сфокусований на створенні чітких внутрішніх протоколів безпеки для викладачів та студентів, що включає отримання необхідних дозволів на польоти (якщо це дозволяє поточна безпекова ситуація), регламентацію дій перед вильотом, під час перебування в повітрі та в разі виникнення позаштатних ситуацій. Також розробляються механізми страхування обладнання та чітке розмежування відповідальності між закладом освіти, викладачем і студентом.

Етап 5. Пілотна імплементація та апробація методик навчання

Інтеграція в професійне середовище відбувається через партнерство з провідними медіа-редакціями, які вже використовують безпілотні технології у своїй діяльності. Важливим елементом є залучення зовнішніх експертів: проведення майстер-класів від військових кореспондентів, фахівців з аеророзвідки та OSINT-аналітиків, що надає змогу студентам засвоювати найбільш актуальні польові методики.

Етап 6. Оцінювання та моніторинг якості

Критерії оцінювання результатів навчання мають бути комплексними: аналізується не лише художня та інформаційна якість отриманого контенту, а й суворе дотримання протоколів безпеки та етичних стандартів. Створюється стабільна «фідбек-петля» для регулярної актуалізації навчальних планів відповідно до технологічних оновлень (нові стандарти передачі сигналу, ШІ-алгоритми обробки) та змін у чинному законодавстві.

Упровадження цього алгоритму надає змогу ЗВО забезпечити підготовку універсальних медіафахівців, здатних ефективно працювати в умовах сучасних викликів, що стоять перед українською журналістикою.

IV. Висновки

У результаті проведеного дослідження встановлено, що інтеграція дрон-журналістики в систему вищої медіаосвіти України є не просто технологічним оновленням, а стратегічною необхідністю, зумовленою трансформацією сучасного медіаландшафту та викликами повномасштабної російсько-української війни. БпЛА перетворилися на повноцінний інструмент створення контенту, що вимагає від випускників універсальних компетенцій – від технічного пілотування до глибокого розуміння правових і етичних норм.

Ключовим викликом у процесі впровадження дрон-журналістики в систему вищої освіти є критичний дефіцит матеріально-технічного забезпечення ЗВО, що часто змушує медіаосвіту залишатися в межах теоретичного вивчення технологій.

Навчання дрон-журналістики не може бути стихійним. Воно потребує впровадження суворої послідовності, де технічні навички пілотування є лише однією зі складових, якій обов'язково передують безпеково-правовий та етико-комунікаційний блоки. У результаті дослідження розроблено алгоритм системної інтеграції дрон-журналістики в навчальний процес закладів вищої освіти, який включає шість послідовних етапів: 1) нормативно-правовий аудит та концептуалізація; 2) розбудова інфраструктури та ресурсне забезпечення; 3) проектування навчальної програми; 4) регламентація безпекових протоколів; 5) пілотна імплементація та апробація методик навчання; 6) оцінювання та моніторинг якості. Лише комплексний, збалансований підхід до впровадження розробленого алгоритму надасть змогу підготувати універсального фахівця. Такий медіафахівець здатний не просто професійно використовувати безпілотну технологію, а органічно інтегрувати її в систему професійних стандартів та вимог національної безпеки України, забезпечуючи створення об'єктивної візуальної картини подій для світової спільноти.

Перспективи подальших розвідок полягають в емпіричній апробації запропонованого алгоритму, вивченні синергії БпЛА зі штучним інтелектом для OSINT-досліджень, а також у розробці протоколів психологічної резильєнтності студентів при роботі з травматичним візуальним матеріалом.

Список використаної літератури

1. Василик Л. Трансформація журналістської освіти в Україні в умовах воєнного стану: виклики професійної ідентичності, адаптаційні практики та перспективи розвитку. *Українська журналістська освіта: історія, сучасність, перспективи розвитку* : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю / упоряд. Ю. Бондар, А. Волобуєва, І. Євдокименко, Н. Желіховська, Н. Сидоренко. Київ, 2026. С. 188–191. URL: https://journ.knu.ua/nauka1/wp-content/uploads/2026/03/Book_of_Abstracts.pdf (дата звернення: 12.03.2026).
2. В США тестуватимуть можливості дрон-журналістики. IMI. URL: <https://imi.org.ua/news/vssha-testuvatimut-mojlivosti-dron-jurnalistiki-i10289> (дата звернення: 25.11.2025).
3. Дрок Н. Роль журналістики, журналістські цінності та кваліфікації в мережеву епоху. *Викладання журналістики, реклами та піар в контексті компетентнісного підходу* / кол. авт.: С. Безчотнікова, М. Бутиріна, В. Герасимович, О. Єфремова, Т. Іванова, А. Лісневська, А. Мадей, Н. Дрок, В. Супрун, Л. Супрун ; за заг. ред. С. Безчотнікової. Київ : Маріупол. держ. ун-т, 2024. С. 6–10. URL: <http://repository.mu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7170> (дата звернення: 12.12.2025).
4. Мадей А. Інтеграція дисципліни «Дрон-журналістика» у фахову підготовку медіафахівців в умовах військового стану. *Українська журналістська освіта: історія, сучасність, перспективи розвитку* : зб. матер. Всеукр. наук. практ. конф. з міжнародною участю / упоряд. Ю. Бондар, А. Волобуєва, І. Євдокименко, Н. Желіховська, Н. Сидоренко. Київ, 2026. С. 223–225. URL: https://journ.knu.ua/nauka1/wp-content/uploads/2026/03/Book_of_Abstracts.pdf (дата звернення: 12.03.2026).
5. Кузьмін М. Журналістика з дрона: як нові технології змінюють репортажі з місця подій. *Медіакритика*. 2025. URL: <http://mediakrytyka.lnu.edu.ua/novi-tehnologii-media/zhurnalistyka-z-drona-yak-novi-tekhnologiyi-zminyuyut-reportazhi-z-mistsya-podiy.html> (дата звернення: 16.11.2025).
6. Навчальні дисципліни. Навчальна робота в ННІ журналістики. ННІЖ. Київ, 2026. URL: <http://labs.journ.univ.kiev.ua/navch/holovna/bakalavram/navchalni-dystsyplyny-bakalavru> (дата звернення: 05.01.2026).
7. Ноєр Д. Журналістська освіта в умовах війни: як українські студенти долають виклики. *Sci 314*. 2025. URL: <https://sci314.com/news/zhurnalistyska-osvita-v-umovakh-viiny-iak-ukrainski-studenty-dolaiut-vyklyky/> (дата звернення: 04.01.2026).
8. Шкурган А. Бути на висоті! Перспективи дрон-журналістики в Україні та світі. *Медіакритика*. 2019. URL: <http://mediakrytyka.lnu.edu.ua/novi-tehnologii-media/buty-na-vysoti-perspektyvy-dron-zhurnalistyky-v-ukrayini-ta-sviti.html> (дата звернення: 15.11.2025).

9. Deuze M. Global Journalism Education: A Conceptual Approach. *Journalism Studies*. 2006. Vol. 7 (1). P. 19–34. URL: https://www.researchgate.net/publication/233298381_GLOBAL_JOURNALISM_EDUCATION (date of request: 05.01.2026).
10. Gynnild A., Uskali T. *Responsible Drone Journalism*. London: Routledge, 2018. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781315163659>.
11. Lee D. Drones' impact on journalism continues to grow. RJI. University of Missouri. 2025. URL: <https://rjionline.org/news/drones-impact-on-journalism-continues-to-grow/> (date of request: 25.11.2025).
12. Missouri School of Journalism. University of Missouri. 2026. URL: <https://journalism.missouri.edu/> (date of request: 05.01.2026).
13. Teaching Journalism in Difficult Conditions. *NordMedia Network*. 2024. URL: <https://nordmedianetwork.org/latest/news/teaching-during-war/> (date of request: 25.12.2025).
14. University of Nebraska–Lincoln. Lincoln, 2026. URL: <https://www.unl.edu/> (date of request: 05.01.2026).
15. University of Jyväskylä. Jyväskylä, 2026. URL: <https://www.jyu.fi/en> [in Finnish].
16. Waite M. *Drone Journalism*. 2023. URL: <https://mattwaite.github.io/dronebook/> (date of request: 25.12.2025).

References

1. Vasylyk, L. (2026). Transformatsiia zhurnalistskoi osvity v Ukraini v umovakh voiennoho stanu: vyklyky profe-siinoi identychnosti, adaptatsiini praktyky ta perspektyvy rozvytku [Transformation of journalism education in Ukraine under martial law: challenges of professional identity, adaptation practices and development prospects]. In *Ukrainska zhurnalistska osvita: istoriia, suchasnist, perspektyvy rozvytku*. Kyiv, 188–191. Retrieved from https://journ.knu.ua/nauka1/wp-content/uploads/2026/03/Book_of_Abstracts.pdf [in Ukrainian].
2. V SShA testuvatymut mozhlyvosti dron-zhurnalistyky. IMI [Drone journalism capabilities to be tested in the US. IMI]. Retrieved from <https://imi.org.ua/news/v-ssha-testuvatymut-mojlivosti-dron-journalistiki-i10289> [in Ukrainian].
3. Drok, N. (2024). Rol zhurnalistyky, zhurnalistski tsinnosti ta kvalifikatsii v merezhevu epokhu [The role of journalism, journalistic values and qualifications in the network era]. In Bezchotnikova, S. (Eds). *Vykladannia zhurnalistyky, reklamy ta piar v konteksti kompetentnisnoho pidkhodu*. Kyiv, 6–10. Retrieved from <http://repository.mu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7170> [in Ukrainian].
4. Madei, A. (2026). Intehratsiia dystsypliny «Dron-zhurnalistyka» u fakhovu pidhotovku mediafakhivtsiv v umovakh viiskovoho stanu [Integration of the discipline «Drone Journalism» into the professional training of media professionals under martial law]. *Ukrainska zhurnalistska osvita: istoriia, suchasnist, perspektyvy rozvytku*. Kyiv, 223–225. Retrieved from https://journ.knu.ua/nauka1/wp-content/uploads/2026/03/Book_of_Abstracts.pdf [in Ukrainian].
5. Kuzmin, M. (2025). Zhurnalistyka z drona: yak novi tekhnologii zminuiut reportazhi z mistsia podii [Drone journalism: how new technologies are changing on-the-ground reporting]. *Mediakrytyka*. Retrieved from <http://mediakrytyka.lnu.edu.ua/novi-tehnologii-media/zhurnalistyka-z-drona-yak-novi-tekhnolohiyi-zminyuyut-reportazhi-z-mistsya-podiy.html> [in Ukrainian].
6. Navchalni dystsypliny. Navchalna robota v NNI zhurnalistyky. NNIZh. Kyiv, 2026. Retrieved from <http://labs.journ.univ.kiev.ua/navch/holovna/bakalavram/navchalni-dystsypliny-bakalavry> [in Ukrainian].
7. Noier, D. (2025). Zhurnalistska osvita v umovakh viiny: yak ukrainski studenty dolaiut vyklyky [Journalism education in times of war: how Ukrainian students overcome challenges]. *Sci 314*. Retrieved from <https://sci314.com/news/zhurnalistska-osvita-v-umovakh-viiny-iak-ukrainski-studenty-dolaiut-vyklyky/> [in Ukrainian].
8. Shkurhan, A. (2019). Buty na vysoti! Perspektyvy dron-zhurnalistyky v Ukraini ta sviti [To be at the top! Prospects of drone journalism in Ukraine and the world]. *Mediakrytyka*. Retrieved from <http://mediakrytyka.lnu.edu.ua/novi-tehnologii-media/buty-na-vysoti-perspektyvy-dron-zhurnalistyky-v-ukrayini-ta-sviti.html> [in Ukrainian].
9. Deuze, M. (2006). Global Journalism Education: A Conceptual Approach. *Journalism Studies*, 7 (1), 19–34. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/233298381_GLOBAL_JOURNALISM_EDUCATION [in English].
10. Gynnild, A., & Uskali, T. (2018). *Responsible Drone Journalism*. London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315163659> [in English].
11. Lee, D. (2025). Drones' impact on journalism continues to grow. RJI. University of Missouri. Retrieved from <https://rjionline.org/news/drones-impact-on-journalism-continues-to-grow/> [in English].
12. Missouri School of Journalism. University of Missouri. (2026). Retrieved from <https://journalism.missouri.edu/> [in English].
13. Teaching Journalism in Difficult Conditions. *NordMedia Network*. (2024). Retrieved from <https://nordmedianetwork.org/latest/news/teaching-during-war/> [in English].
14. University of Nebraska–Lincoln. (2026). Lincoln. Retrieved from <https://www.unl.edu/> [in English].
15. University of Jyväskylä. Jyväskylä. (2026). Retrieved from <https://www.jyu.fi/en> [in Finnish].

16. Waite, M. (2023). Drone Journalism. Retrieved from <https://mattwaite.github.io/dronebook/> [in English].

Стаття надійшла до редакції 02.04.2026.

Received 02.04.2026.

Madei A. Drone Journalism as an Innovative Component of Modern Media Education in Ukraine

The aim of the research consists in developing an algorithm for the integration of drone journalism into the educational programs of higher education institutions.

Research methodology. Document analysis, systemic-structural analysis of current educational-professional programs and curricula for training specialists in the specialty «Journalism» in Ukrainian and foreign universities were applied. A heuristic method was used based on the analysis of personal pedagogical experience of teaching drone journalism and working with drone piloting schools.

Results. On the basis of the developed model for implementing the discipline into media education (based on the technical-operational, security-legal, and ethical-communicational fundamental blocks), an algorithm for the systemic integration of drone journalism into the educational process of higher education institutions was developed. The algorithm includes six consecutive stages: normative-legal audit and conceptualization; infrastructure development and resource provision; educational program design; regulation of security protocols; pilot implementation and approbation of teaching methods; evaluation and quality monitoring.

Novelty. An algorithm for the implementation of drone journalism into the educational process of higher education institutions is proposed. The critical importance of maintaining an architectonic balance during the implementation of the algorithm for integrating drone journalism into media education is proven, in order to prevent the deformation of professional competence and the transformation of a journalist into a narrow-profile UAV operator.

The practical significance of the research consists in the possibility of using the obtained results during the development of innovative courses on drone journalism in higher education institutions, protocols of psychological resilience of students during work with traumatic visual material.

Key words: drone journalism, media education, unmanned aerial vehicles, educational innovations, training of media specialists.